

**UCHWAŁA NR XLVII/310/2018
RADY MIEJSKIEJ W ŻŁOTYM STOKU**

z dnia 8 listopada 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 dla Gminy Żłoty Stok.**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.), **Rada Miejska w Żłotym Stoku uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok dla Gminy Żłoty Stok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Żłotego Stoku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.

Załącznik do uchwały Nr XLVII/310/2018
Rady Miejskiej w Złotym Stoku
z dnia 8 listopada 2018 r.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2019 ROK DLA GMINY ZŁOTY STOK.

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

Ilekróć w programie jest mowa o:

1. ustawie - należy przez to rozumieć ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.),
2. GKRPA - należy przez to rozumieć Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Złoty Stok,
3. Gminie - należy przez to rozumieć gminę Złoty Stok.

Rozdział 2. Diagnoza problemów uzależnień w gminie Złoty Stok

W planowaniu i powadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozpoznanie skali problemów na terenie gminy. Program opracowano na podstawie przeprowadzonej w 2017 r. „*Diagnozie problemów społecznych z zakresu uzależnień (alkoholu, narkotyków, dopalaczy), przemocy i innych problemów społecznych na terenie Gminy Złoty Stok wśród dzieci, młodzieży i dorosłych*”.

Opinie mieszkańców na temat problemów gminy, a szczególnie zjawisk związanych ze spożyciem alkoholu uzyskane zostały w drodze badań ankietowych przeprowadzonych w gminie wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- 1) dzieci i młodzież uczęszczająca do szkół na terenie gminy (uczniowie: Szkoła Podstawowa im. Tadeusz Kościuszki oraz Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika),
- 2) dorośli mieszkańcy gminy Złoty Stok,
- 3) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika że:

- 4) Alkoholizm jest uważany za jeden z najistotniejszych problemów społecznych. Mieszkańcy gminy w większości spożywają alkohol okazjonalnie.
- 5) Co szósty mieszkaniec gminy doświadczył przykrych sytuacji po spożyciu alkoholu, podobna ilość osób deklaruje, że zdarza się im prowadzić samochód pod wpływem alkoholu.
- 6) Uzależnienie dotyka głównie mężczyzn.
- 7) Zdecydowana większość badanych oczekuje od gminy (lokalnych władz) działań służących ograniczeniu problemów alkoholowych.
- 8) W gminie Złoty Stok bardzo dobrze działają placówki zajmujące się profilaktyką uzależnień i terapią osób uzależnionych, ale na podstawie przeprowadzonych badań konieczna jest dalsza działalność profilaktyczna.
- 9) Najbardziej potrzebne są szkolenia dla pracowników Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Pomocy Społecznej i pracowników świetlic, ale też dla rodziców i nauczycieli.
- 10) Większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie. Niepokojącym zjawiskiem jest brak zainteresowania ze strony rodziców swoimi dziećmi i brak kontaktu rodziców z dziećmi. Młodzi ludzie sami stawiają czoła swoim problemom, są zagubieni. Pomoc oferują im pedagodzy szkolni. Wyzwaniem dla gminy staje się produktywna organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

- 11) Należałoby zaplanować dodatkowe działania profilaktyczne np. programy i przedsięwzięcia profilaktyczne opracowane i realizowane przez młodzież, skierowane do rówieśników np. kluby dyskusyjne, dyskoteki bezalkoholowe, audycje radiowe itp., pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 12) Współpraca Policji z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym jest zadowalająca, a dzięki takiej współpracy można liczyć na kompleksowość działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy i alkoholizmowi.
- 13) Nie bez znaczenia jest też angażowanie służb mundurowych w akcje profilaktyczne dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców nt. narkotyków i dopalaczy.

W czerwcu 2018 r. został przeprowadzony projekt „Lokalny monitoring sprzedaży alkoholu” z wykorzystaniem metody „Tajny klient”, opartej na obserwacji uczestniczącej ukrytej, polegającej na próbie zakupu alkoholu przez osobę prawnie pełnoletnią (w danym roku kalendarzowym osoba ta ukończyła osiemnasty rok życia), lecz z wyglądu stwarzającą pozory osoby nieletniej. Alkoholem kupowanym przez „tajnego klienta” było każdorazowo piwo. Przebadano 25 punktów sprzedaży alkoholu w Gminie.

„Tajnemu Klientowi” w 23 punktach sprzedawcy nie sprzedali alkoholu.

W 2 punktach sprzedaży nie zapytano o dowód osobisty i sprzedano alkohol. Po realizacji projektu odbyło się stacjonarne szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych, w którym uczestniczyło 8 osób.

Dane dotyczące wydawania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych: wydano 20 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w tym:

10 zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa,

4 zezwolenia powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),

6 zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu.

Na 24 października 2018 r. na terenie miasta i gminy posiadamy 15 placówek handlowych i 12 placówek gastronomicznych, które otrzymały łącznie 57 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2018 r. wydano również 11 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Przeprowadzone diagnoza i badanie wskazują na istnienie wśród mieszkańców Gminy problemów uzależnień. W celu zminimalizowania i zapobiegania problemom związanym z nadużywaniem alkoholu lub narkotyków należy wdrażać i realizować cele oraz zadania zawarte w Programie.

Program dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych w Gminie Złoty Stok i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym, jest kontynuacją oraz rozwinięciem działań prowadzonych na terenie naszej gminy od kilku lat.

Realizowanie tych działań wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych oraz konsekwencji w długofalowych działaniach i wprowadzania nowatorskich rozwiązań szczególnie w odniesieniu do pracy z dziećmi i młodzieżą.

Efekty takiej pracy nie są spektakularne ale na pewno drobnymi krokami podnoszą świadomość społeczeństwa oraz promują właściwe postawy młodych ludzi w perspektywie ich dorosłego życia.

Rozdział 3.

Cele i zadania programu w 2018 r.

Podstawowe cele programu:

- 1) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
- 2) Zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.
- 3) Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Zadania Programu.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- 1) kontynuację działalności Punktu Konsultacyjnego jako miejsca pierwszego kontaktu dla osób i rodzin z problemami uzależnień,
- 2) prowadzenie konsultacji i udzielanie pomocy terapeutycznej przez specjalistów: terapeutę uzależnień, psychologa, kuratora, członka grupy samopomocowej,
- 3) motywowanie i kierowanie na leczenie,
- 4) wsparcie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w szczególności przez:

- 1) udzielanie wsparcia i informacji o możliwościach pomocy oraz leczenia odwykowego w sprawach związanych z problemem alkoholowym i narkomanią,
- 2) stosowanie interwencji prawno-administracyjnej wobec osób nadużywających alkoholu:
 - a) prowadzenie rozmów interwencyjnych przez członków GKRPA,
 - b) podejmowanie czynności przez GKRPA zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
 - c) opłacanie kosztów powołania biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - d) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śl. o zastosowanie leczenia odwykowego,
- 3) pomoc dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym:
 - a) wspieranie i finansowanie prowadzenia zajęć i programów profilaktyczno -terapeutycznych dla dzieci,
 - b) doposażenie świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w niezbędny sprzęt i materiały do prowadzenia zajęć,
 - c) możliwość dofinansowania wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci,
- 4) finansowanie szkoleń z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy, szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą ze środowisk z problemami uzależnień.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży przez:

- 1) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 2) prowadzenie w placówkach oświatowych na terenie Gminy zajęć programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem dostosowania tych programów do aktualnie pojawiających się problemów,
- 3) preferowanie programów profilaktycznych rozwijających aktywność i inicjatywę własną tak uczniów jak i nauczycieli,
- 4) rozszerzenie zakresu programów profilaktycznych w szkołach z uwzględnieniem rodziców,
- 5) współorganizowanie i finansowanie różnego rodzaju konkursów plastycznych, teatrzyków szkolnych oraz realizacja profesjonalnych spektakli teatralnych, koncertów o tematyce związanej z profilaktyką uzależnień wśród dzieci i młodzieży,
- 6) szybkie i konsekwentne reagowanie na wszelkie zgłaszane nieprawidłowości dotyczące sprzedaży alkoholu, szczególnie nieletnim,
- 7) promowanie zdrowego stylu życia i wspieranie inicjatyw środowiskowych w zakresie promocji zdrowego stylu życia,
- 8) dofinansowanie imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych i festynów dla dzieci, młodzieży oraz mieszkańców Gminy, mających odniesienie profilaktyczne.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów uzależnień w szczególności przez:

- 1) wsparcie finansowe przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy, realizowanych przez instytucje i organizacje pozarządowe,

- 2) wspieranie inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu,
- 3) promocja imprez bezalkoholowych,
- 4) współpraca z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w szczególności przez:

- 1) kontrole punktów sprzedaży alkoholu,
- 2) prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych,
- 3) prowadzenie badań związanych z diagnozą zachowań problemowych.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Rozdział 4. Zasady realizacji Programu.

1. Program realizuje Gmina przy pomocy Urzędu Miejskiego w Złotym Stoku.
2. Realizację programu koordynuje powołany przez Burmistrza Złotego Stoku Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział 5. Środki finansowe.

1. Zadania Programu finansowane są w oparciu o preliminarz wydatków na realizację Programu, zatwierdzony przez Radę Miejską na rok budżetowy, którego Program dotyczy.
2. Środki finansowe na realizację programu pochodzą z następujących źródeł:
 - 1) budżetu Gminy w części wynikającej z realizacji zadań własnych Gminy,
 - 2) opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 182 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele. W budżecie gminy na rok 2019 zaplanowano na realizację zadań określonych w niniejszym programie kwotę 120.600 zł.

Rozdział 6. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakresie leczenia odwykowego:
 - 1) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
 - 2) wezwanie na rozmowę interwencyjno-motywacyjną osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu przesłanek zawartych w art. 24 ustawy,
 - 3) skierowanie w/w osoby na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
 - 4) przygotowanie dokumentacji związanej wnioskowaniem o zastosowanie leczenia odwykowego,
 - 5) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy.
2. Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych stanowiących zadania własne gmin, w oparciu o ustawę oraz o niniejszy Program.
3. Opiniowanie:
 - 1) projektów Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Złoty Stok oraz projektów uchwał dotyczących limitu punktów sprzedaży oraz usytuowania na terenie Gminy Złoty Stok punktów sprzedaży napojów alkoholowych,

- 2) wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.
4. Udział w kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.
5. Współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozdział 7.

Zasady wynagradzania członków GKRPA.

1. Zgodnie ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Ustala się w 2019 r. wynagrodzenie za pracę w komisji:

- 1) członkom komisji za udział w posiedzeniach komisji w pełnym składzie i zespołów w wysokości 135 zł brutto za jedno posiedzenie;
- 2) przewodniczącemu komisji w formie ryczałtu w wysokości 335 zł brutto miesięcznie.

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 wypłaca się w oparciu o listę obecności.

4. Za wyjazdy związane z wykonywaniem zadań członka GKRPA przysługuje zwrot kosztów przejazdu na zasadach jak za podróże służbowe na terenie kraju.

5. Inne prace członków komisji wymagające większego nakładu czasu pracy będą zlecane i płatne na podstawie odrębnej umowy.

Rozdział 8.

Spodziewane efekty realizacji programu.

1. Uświadomienie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu i używania środków odurzających.

2. Wzrost liczby młodych osób zaangażowanych w propagowanie trzeźwości.

3. Wzrost inicjatyw społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, propagowanie samopomocy.

4. Realizacja zadań programu w przypadku pojawienia się nowych potrzeb może być poddana modyfikacji.

Uzasadnienie

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok dla Gminy Złoty Stok, stanowi podstawę do praktycznej realizacji zadań ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.).

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art.4¹ ust. 1 oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii w art. 10 wyraźnie formułują, że wskazane zadania należą do zadań własnych gminy. Mając na uwadze przepisy powołanych ustaw, Rada Miejska corocznie uchwała gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, który zawiera równocześnie realizację zadań własnych gminy z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Gmina podejmuje środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii, a przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję.